www.svoboda-news.com

Published and Distributed under permit (No. 709), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ГРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 195. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ПОНЕДІЛОК, 22-го СЕРПНЯ 1921.

VOL. XXIX. — No. 195. — JERSEY CITY, N. J., MONDAY, AUGUST 22, 4921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ЗЕЛІЗНИЧІ РОБІТНИКИ ВИГРАЛИ ПЕРЕД ЗЕЛІЗНИЧОЮ РАДОЮ

ШІКАГО, 19. серпня. — Зелізничі робітники виграли дескосяглі признання перед Зелізничою Робітничою Радою Злучених Держав.

Рішення сеї Ради такі:

(1) Заплата за працю в неділю і свята має виносити півтора рази тілько за переробок, що за звичайну працю після умовленої години; лише робітники, що правильно працюють в неділю і свято, мають за недільну працю діставати тілько саме, що за роботу в будний день.

(2) Звичайний робочий день праці виносить вісім годин; за всю працю понад сих вісім годин мається платити так само, як за роботу в неділю і свято, тобто півтора рази тілько, що звичайну роботу.

(3) Робітники, які мусіліби працювати через полудне, мають дістати відпочинку годину.

(4) Робітники, покликані до роботи на торі від роботи у варстаті, мають бути плачені від хвилі, як вони покидають варстат.

(5) Робітники, вислані на те, щоби заняти місце других, неприсутних при роботі, мають бути плачені від години від хвилі, як вони виходять з варстату.

(6) Восьми-годинний день праці признається як основу праці при зелізниці.

Сі правила відносяться до усіх зелізниць в Злучених Державах, з винятком тих, котрих властителі і робітники уже передтим в тих справах поробили умови. Однак таких зелізниць є дуже небогато.

Се рішенне відноситься лише до робітників, працюючих по варстатах, а не відносіться до членів „чотирох великих юній", які працюють на поїздах. В Злучених Державах є коло 600.000 робітників, занятих в зелізничих варстатах.

КОМПРОМІС В СПРАВІ ЗАКОНОПРОЕКТА ПРОТИ ПИВА.

ВАШИНГТОН, 19. серпня. — Представники палати послів і сенату, які тепер відбувають конференцію в справі законопроекта проти пива, мали згодитися щодо його постанов. Мали згодитися так, що урядники не мають права переводити ревізії без варанту по домах, але мають право се робити на автомобілях.

РОБІТНИКИ ЮНІЯ ПРОТИ НОВОГО ПОДАТКОВОГО ЗАКОНА.

ВАШИНГТОН, 19. серпня. — Законодатна конференція, скликана Американською Конференцією Праці, видала заяву в справі нового-податкового законопроекта. В сій заяві говориться, що новий законопроект є несправедливий, бо він здіймає тягарі з плечий богатих людий та накладає їх на плечі людий, які податків не можуть платити. Вона закидає провідникам двох великих партій, що вони не додержують своїх обіцянок, поробленых при виборах.

СТАЛЕВИЙ ТРАСТ ЗНОВ ОБНИЖУЄ ЗАПЛАТУ.

НЮ ЙОРК, 19. серпня. — Юнайтед Стейтс Корпорейшен оголосила, що вона знов обнижає заплату своїм робітникам. Зниження має обовязувати від 29. серпня і буде виносити 7 центів за годину для нефахових робітників. В той спосіб заплата для сих робітників буде виносити 30 центів на годину, отже тілько, кілько вона виносила дня 1. мая 1917. року.

Другі заплати мають бути обнижені відповідно.

КРОВОПРОЛИТТЄ ЧЕРЕЗ НАМАГАНИЙ ЛІНЧ.

НОКСВІЛ, Теннесі, 19. серпня. — Через намаганий лінч Мурина зі сторони білої товпи ранено тут 27 осіб.

Причиною було знов підозріннє проти Мурина за напасть на білу женщину. Сим разом якийсь Мурин мав зачіпати сільську учительку. Коли вона показала одного Мурина, на імя Френка Мартина, його арештовано, і відставлено до тюрми. Як лише вістка про се рознеслася по місті, зараз почала збиратися велика товпа на вулицях, ведучих до судового будинку, де вязень був приміщений. Коли вже назбиралося коло 200 людий, товпа стала машерувати до суду. Поліція два рази задержувала її по дорозі, але нарешті таки юрба добилася до площі довкола судового будинку. Тоді шериф виступив наперед і заявив, що він домагаєсь, щоби товпа розійшлася. Він сказав далі, що кождого, хто перейде поза лінії межи двома лямпами, буде уважатися за напасника. В одній хвилі кільканайцятьох людий рушило почерез лінію. Шериф стрілив у воздух на острах, а стоячі за ним помічники стрілили в тих, що перейшли лінію. Ранено при тім кількоро людий. Юрба цофнулася зразу, але опісля зачала знов напирати на будинок. Шериф і його помічники знов стріляли і знов ранили кількоро людий. Межи раненими є дві жінки. Ктось стрілив до шерифа і ранив його в руку. В судовім будинку находилася військова сторожа з машиновим кріском, але вона не брала участи в стрілянині.

ДЛЯ ВИСВОБОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

„ХТО СЛІДУЄ?"

На засіданнях Всеукраїнського Окружного Комітету в Шікаго, Ілл., приготовляючись до загальної тут збірки Позички Національної Оборони, зложено готівкою два тисячі долярів і поважну суму деклярировано. П.

СТРАШНЕ БЕЗРОБІТТЯ В АМЕРИЦІ.

ВАШИНГТОН, 19. серпня. — Після заяви секретаря департаменту праці, в цілих Злучених Державах є тепер 5 міліонів 735 тисяч людей без праці.

Число безробітних в стейті Ілліной збільшилося о 203 тис.

Мимо так сильного безробіття, теперішна ситуація не є ще така критична, як в році 1914, коли число людей без праці виносило 7 міліонів.

ЗРІСТ ПОДАТКІВ В НАСЛІДОК ВІЙНИ.

Директор Федерального Банку в Філадельфії, В. Норріс, виказав цифрами, величезне значіння, яке для Америки буде мати ограниченне зоружень, над якою будуть радити в осени делегати держав в Вашінґтоні.

Перед війною, кожда родина в Америці зложена з 5 осіб, платила в податках на амортизацію державних довгів $1.15, на військові видатки $23.10, на инші державні видатки $8.75, разом $33.00.

Тепер по війні, ті цифри представляються слідуючо:

На амортизацію довгів $43.25, на военні видатки $54.10, на инші видатки $117.45 — разом $214.80.

ПОДАТКОВІ ТЯГАРІ.

Бонар Лов подав в англійській палаті послів обчисленна припадаючого на голову податкового обтяження населення в головних европейських краях, як слідує:

Англія 22 фунтів штерлінгів, Німеччина 599 марок, Франція 390 франків, Італія 200 лірів.

ЯК ЖИДИ ПОСТУПАЮТЬ З ПРОВОКАТОРАМИ

ВАРШАВ, 19. серпня. — Велике обуреннє висказують усі жидівські газети проти редактора жидівської газети у Вільні, „Дер Найє Морген", Кроненберга, зате що він написав в своїй газеті, що Жиди ширять большевизм і своїм поступованнем викликують погроми проти себе. Всі газети повні протестів проти статі сеї газети, а товариства жидівських журналістів у Вільні і Варшаві викинулу Кроненбергера з членства.

Згадана газета є прихильна до „уряду" генерала Желіговського.

З ПОЛЬСЬКИХ ТЮРЕМ.

В славній варшавській тюрмі Х. павільону сидить уже 2 роки польський артилерист Ів. Магнушевскі, обжалований о пропаганду в армії. Хоч два роки вже увязнений, досі ще не укінчено проти нього слідства.

НАПАД НА СОВЕТСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА, 19. серпня. — Три особи вдерлися до большевицької амбасади у Варшаві і напали на советського амбасадора в Польщі, Карахана. Амбасадора побито тяжко. Напасників арештовала польска поліція.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ДОБРОВОЛЬЦІ НА УКРАЇНІ.

З Рівного доносить польська телєграфічна агенція, що советське правительство візвало добровольців до армії, що мала вести боротьбу з ген. Семьоновим на Сибіри. До сеї армії на цілій Україні зголосився тілько один доброволець.

ВЖЕ І СУДІ В ПОЛЬЩІ СТРАЙКУЮТЬ.

26. липня вийшли в Варшаві на демонстраційний страйк через один день всі судії, щоби в сей спосіб звернути увагу суспільности на поправу їх положення. До страйку не прилучилися лише судії, занятї в державній прокураторії.

АМЕРИКАНСЬКІ МАТРОЗИ ПОБИЛИ ЕСПАНСЬКИХ.

З Неаполю, портового міста в полудневий Італії доносять, що матрозн прибувшого там американського корабля побили еспанських моряків.

Еспанці дали причину, бо коли кількох американських матрозів переходило улицею — Еспанці кидали на адресу Америки глумливі слова. Тоді американські матрози зібралися, підійшли до еспанського корабля, і в такий спосіб побили еспанських моряків, вибиваючи їм зуби і підбиваючи очи, що кількадесять еспанських моряків сейчас відвезено до шпиталя.

РОБІТНИЧІ ЗІЗДИ В РОСІЇ.

Всеросійські зізди ріжних робітничих професій є тепер на денному порядку. І так на 20. серпня назначений зізд робітників фабрики паперу, на 25. серпня зізд будівельних робітників, текстильних робітників на 10. вересня, харчевих на 15. вересня, тютюневих теж на 15. вересня. Дня 1. жовтня відбудеться зізд совітських робітників народньої освіти і робітників-хемічників на 10. жовтня, медично-санітарних на 20. жовтня. Дня 30. жовтня відбудеться зізд робітників шкіряного промислу, комунальних 5. листопада, державної апровізації 15 листопада, транспортових 30. листопада, рільних і лісових на 5. грудня 1921 р.

БУНТ МОРЯКІВ НА КОРАБЛІ.

ВАШИНГТОН, 19. серпня. — Департамент (міністерство) фльоти доносить про бунт на торговельнім кораблі „Аляска", що належить до Панама Канал Рейлвей Ко.

Корабель пливе з Панамського Каналу до Ню Йорку. Як моряки збунтувалися, капітан попросив телєграфічно помочи від урядової фльоти. Воєнна фльота вислала зараз на корабель двох офіцирів і 20 моряків. Під їх командою корабель йде далі до Ню Йорку.

Корабель „Аляска" мав бути вже кілька днів тому в порті Ню Йорку. Причини сего опізнення не знали, доки не дістали отсей вістки. На кораблі находиться 115 пасажирів. Він виїхав з порту Крістобаль.

БІЙ У КИЇВІ.

Один червоноармієць 2-го запасового полку И., що прибув з Київа 15 липня с. р. подає такі відомости про життя у Київі:

У всіх нервова напруженість, чекають зміни влади зі дня на день. До большевиків страшна ненависть. Військові частини, що стоять у Київі теж владою незадоволені. Червоноармійців харчують пагано, видають ½ фунта хліба на день та 1 казанок якоїсь бурди ранком, а вечері нічого не дають. В перших числах червня був такий випадок, що збентежив увесь Київ:

Робітники арсеналу зібралися на загальні збори, де мали обговорити свої потреби. Почалися збори о 10 годині ранку і було ухвалено зборами оголосити страйк, коли влада не поліпшить становище робітників. О 1. годині до арсеналу прибув великий відділ „чека" і хотів розігнати зібрання. Арсеналці не впустили чекістів на збори. Негайно відділом було викликано два броневатна, котрі прибувши до арсеналу, відкрили огонь.

Арсеналці на огонь стали відповідати і перестрілка через короткий час перейшла в бій. Поспішно стали большевики готовитись до боротьби, бо напруженість була страшна і здавалося, що зараз же підніметься весь Київ, але верх одержали большевики і вдершись до арсеналу почали свою дику розправу; більше ста чоловік робітників було забито, арештовано коло 500. Відділ чека має утрати коло 160 чоловік.

Отак поступає з робітниками „робітн. селянська" влада.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Советська Русь єдіна!

Сибір, Кавказ і Україна.

Такий віршик поміщують большевики як мотто своїх видавництв. Всюди в цілій Росії, побачити можна монограм „єдіной, неделімой, советской", отже і на Україні, якої володарі Раковский і Петровский зовсім не розуміють української мови. На українство задивляються комуністи, кажучи:

„Світ зміряє до інтернаціоналізації — блище отже вам, Україні, до інтернаціоналу через російську мову, ніж через українську, якої ще нема." „Тому витрачувати енергію, щоби видумувати українську термінольогію, коли в російській мові є вже всьо готове. Тощо підіймати до життя погибшу вже національну квестію".

Так оповідають люди, які пробули в Україні до Львова.

ЗНАМЕНИТИЙ ВРОЖАЙ НА УГОРЩИНІ.

Збір пшениці на Угорщині оцінюють в сім році на 12 міліонів метричних сотнарів, жита на 4 і пів міліона, разом на 16 і пів міліонів метричних сотнарів, на 7 міліонів мешканців, що дає два і пів метричного сотнара збіжа на голову.

Ячмінна буде на 5 міліонів сотнарів, вівса 3 міліони сотнарів.

Крім сего заповідаються дуже добре збори кукурудзи, картофлі і цукрових буряків.

ГОЛОД І ТИФУС В ПОЛЬЩІ

БЕРЛІН, 19. серпня. — Тифус і холера дістадися з Росії до Польщі і в Варшаві люди мруть на улицях — доносить берлінська газета „Тегліхе Рундшав".

Ся газета пише, що більше ніж 100 людий вмирає денно на тифус, та що польське правительство переводить всякі заряджения, щоби щільно замкнути польсько-російску границю.

Значні відділи кінниці вже розісланы вздовж російської границі, щоби її пильнували днем і ночью. Польські землі, які давніше належали до Німеччини, відграничилися від прочої Польщі санітарним кордоном і всякий чоловік, що переходить границю Познанщини, мусить піддатися квартанні.

Один лише зелізничий поїзд, який іде вповст з Варшави до Парижа не задержується на познанській квартанні.

БОЛГАРІЯ ДАЄ ПОМІЧ РОСІЇ.

СОФІЯ (столиця Болгарії), 19. серпня. — Болгарське правительство повідомило представника советів, що Болгарія прийме до прокормлення 20 тисяч російських дітий з сих околиць Росії, які є діткнені голодом.

Болгарське правительство впустило до Болгарії 5 тисяч козаків, недобитків з армії Вранґеля, які вимирали з голоду в грецьких концентраційних таборах в Тракії.

Російських козаків впущено до Болгарії під услівем, що вони працюю по селах заробять на своє удержання.

КВЕЙКРИ ПРИ РАТУНКОВІЙ РОБОТІ В РОСІЇ.

РИГА, 19. серпня. — Вість з Москви доносить, що советське правительство допустить до Росії американських квейкрів в необмеженім числі, щоби вели ратункову акцію в голодом діткнених околицях над Волгою.

Два заступники американських квейкрів вже від року перебувають в Росії і за їх посередництвом бідне російське населення Москви і околиці одержало поміч в всяких найпотрібнійших річах до життя і лікарствах з Америки, в вартости кількасот тисяч долярів.

Порозуміння в справі способу ведення ратункової акції в Росії Америкою вже осягнене. Советське правительство згодилося вже на пропозиції американської ратункової адміністрації. В тій справі спорядженo вже письменну умову, яку сегодня підпишуть представники советського правительства і репрезентант американської ратункової адміністрації Вальтер Бравн.

НІЯКИХ БІЛЬШЕ УСТУПОК ДЛЯ ІРЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН, 19. серпня.—Представляючи англійсько-ірляндську ситуацію, Ллойд Джордж сказав сегодня в англійській палаті послів, що британське правительство в своїм мировім предложенню дало Ірляндії все, що лише було можливе.

Мирові пропозиції, зроблені Ірляндії, містять в собі найвисшу міру свободи, яку коли небудь жертвувано Ірляндії, тому є надія, що ірляндські народні провідники не схочуть взяти на себе відповідальність за дальшу боротьбу через відкинення далекосягних точок англійської мирової пропозиції.

В палаті лордів англійський заграничний міністер лорд Керзон потвердив слова Ллойда Джорджа і сказав, що правительство в своїх уступках Ірляндії посунулося до остаточних границь, однак Англія ніколи не згодиться на такі ірляндські жадання, які собою загрожували безпеченству держави, або нарушували привілеї короля та честь краю.

БОЛЬШЕВИКИ ВИСИЛАЮТЬ КАРНУ ЕКСПЕДИЦІЮ ПРОТИ БІЛОРУСИНІВ.

БЕРЛІН, 18. серпня. — Мінські газети подали вістку, що большевицький уряд вислав карну військову експедицію на Білу Русь. За причину висилки карної експедиції подають боротьбу проти білорусских погромів проти Жидів. На чолі експедиції стоїть жидівський комуніст Нахамкес.

АМЕРИКА, АНГЛІЯ, І ЯПОНІЯ—ГАРАНТІЄЮ СВІТОВОГО МИРА.

ЛОНДОН, 19. серпня. — Говорячи перед англійським парляментом про добрі наслідки, які буде мати вашінґтонська конференція, скликана през. Гардінґом в справі ограничення воєнних зоружень, Ллойд Джордж заявив, що найбільшою гарантією для світового мира є порозуміння між Злученими Державами, Великою Британією і Японією.

Велика Британія мусить отже в інтересі цілого світа — казав англійський премієр, в се колесо призвязи, в якім від літ остає з Японією, втягнути також Злучені Держави Америки.

НОВИЙ СЕРБСЬКИЙ КОРОЛЬ ТЯЖКО ХОРИЙ.

БІЛГОРОД, 19. серпня. — Внаслідок смерти короля Петра Караджорджевича — королем Югославії (Сербії, Хорватії, Чорногори і Словенії) став його син Александер Караджорджевич.

Новий король лежить тяжко хорий в одним з хірургічних шпиталів в Парижі і якнайскорше має відбути операцію.

Спеціяльна делегація з рамени правительства і парламенту Югославії вибирається до Парижа, щоби від нового короля відібрати приписану конституцією присягу.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1105 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents the copy.		ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три цента.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союзу: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ

НАШ ОБОВЯЗОК.

Програє не лише той, хто уступає, але і той, про кого думають, що він уступить.

Поляки думають, що галицькі Українці уступлять і тому числять на побіду. Вони сподіваються, що зломлять опір українського народу в Галичині і тоді сей край буде польський, а український нарід останеться невільником на все.

Однак Поляки дуже завелися би, якби Українці в Галичині їм не уступили, а далі стояли при своїм, при домаганню повного освобождення Галицької України з ляцького наїзду.

Щоправда, галицькі Українці досі не уступили. Хто читає галицькі газети, то видить, що всі організації української в Галичині, чи то політичні чи неполітичні, мимо польського терору таки раз-враз однодушно ухвалюють, що стоять за освобожденнем Галицької України. Сотки тисяч Українців і Українок з голоду приймають через те тільки, що стоять вперто при своїм, а не хотять уступити ляцькому наїзникови.

Цілий нарід Галицької України видержує тяжку пробу. Його надія на його правительство на вигнанню, на правительство Петрушевича, вибране з волі цілого народу Галицької України. Члени Української Національної Ради (першого українського парляменту в Галичині), котрі остались в Галичині, недавно постановили, що стоять разом з Українським Правительством Галичини за повним її визволом.

І нині так справи зложились, що правительство Петрушевича є не лише одиноким правним але й одиноким дійсним оборонцем свободи Галицької України. Бо правительство Петлюри пішло на угоду з Поляками і впало; ніби-українське (в дійсности кацапське) большевицьке правительство України також пішло в найми Лякам і котиться в пропасть; а українські громадянські організації заграницею, а особливо в Америці, через спори і непорозуміння заснули і сплять.

Та що з того, що правительство Петрушевича є одиноким правним і дійсним оборонцем Галицької України! Воно нічого не вдіє, якщо не мати-ме средств до істнования. Кожде правительство, колиб воно навіть не було на вигнанню, але дома на своїй території, якби не мало средств до істнования, то нічого не вдіяло би, а що-ж доперва говорити про наше правительство, котре через ляцький наїзд є на чужині, а від народу, який мав би його піддержати, не може дістати жадної помочі, бо той нарід через ляцькі грабунки самий терпить тяжкі злидні!

Правительство Петрушевича є в гіршім положенню ніж було сербське або бельгійське в часі війни, а навіть в гіршім ніж є тепер революційне правительство Ірляндії. Бо правительство сербське і бельгійське мало могучих союзників і приятелів, а правительство Де Валери має приятелів у Айрляндів в Америці, а до того веде боротьбу з культурною, поступовою і демократичною Англією, коли Галицьке Українське Правительство мусить вести боротьбу з дикою, некультурною, злодійською бандою опришків, названою Польщею.

В тій нерівній боротьбі, якій мало є рівних в історії, правительство Петрушевича має за собою тільки моральну силу. Має моральне дипломатичне підперте Ліги Народів, Великої Британії і чеськословацької республіки, а розуміється, і цілого українського народу.

Але средств до істнования і до боротьби воно не має жадних.

У великій потребі було його обовязком звернутись до всіх тих Українців, котрі хотять волі Галицькій Україні, щоби дали фінансову поміч Галицькому Українському Правительству.

Воно сей обовязок сповнило, аж коли по більше як двох роках його заграничної скитальщини і боротьби вичерпало до цента всі свої мізерні засоби.

А тепер ми, американські Українці, маємо сказати своє слово ділом — доляром. Наше моральне підперте для боротьби правительства Петрушевича буде мертвим звуком, як воно з браку фондів перестане істнувати. Тоді прийде і моральна політична невдача Галицької України, бо перед світом покажемо, що нам на освобожденню Галицької України не залежить.

Так світ мусів би зрозуміти нашу байдужність.

Але до сього ми не сміємо допустити. Ми мусимо підперти рідний край в тяжкій годині з усіх сил, а не шкодити йому. Тільки й у нас треба трохи зайзяття.

Closely bound

ЛІГА НАЦІЙ І УКРАЇНА.

(Від спеціального кореспондента „Свободи").

Перед кількома тижнями в лондонський Гайд Парку дуже урочисто відсвятковано перші роковини істнування Ліги Націй. Представники 48 народів, обєднаних Лігою, з національними прапорами, в національних строях, під згуки національних пісень, виконаних на національних інструментах, продефілювали святочним походом. Промови було виголошено на 17 рідних мовах. Свято загалом було дуже бучне й для тих сотень тисяч неробів, що зібрались подивитись на нього, дуже цікаве.

А через три дні, 28. червня, в Женеві з неменшою помпою зкрилась сесія ради Ліги Націй. Тут, одначе, не обійшлося без дісонансу. Якраз на останнім у-рочистім засіданню було оповіщено, в який спосіб рада розвязала спірне польсько-литовське питанне про Вільну. Коли голова зборів заявив, що рада в сій справі ухвалила пропозицію Гіманса, а боку литовських представників почулись голосні протести. Але на се не звернули уваги.

Ще раніше, під час самих нарад, не все було гаразд. Під час розгляду питання про границі Албанії албанський делегат прохав удалити Греків та Сербів з тих частин Албанії, які вони силою обсадили. На се Серби й Греки відповіли, що рада Ліги Націй не є компетентною розвязати се питанне. Довго сперечалася з ними Албанії, доводячи, що якраз ся рада й є компетентною. А рада? Вона, розуміється, стала на сторону дужчого й скромненько призналась, що вона дійсно тут не є компетентною...

Отся тенденція ... завсігди ставати на сторону дужчого й є найбільш характеристичною й міродатною для оцінки Ліги Націй. Ся тенденція проявляється також у відношенню Ліги до України й українського питання.

Коли простежити крок за кроком тактику й стратегію Ліги, що до сеї справи, не можна буде не прийти до дуже песимістичних висновків. Почати хоч би зі східно-галицького питання. Питанне се не є вирішенним, компетентною для його вирішення є виключно. Ліга Націй, — але справа все стоїть на мертвій точці. Польща терорізує українську людність Східної Галичини й що далі то все ширше там розмішується, як у-своїй господі; Петрушевич безупинно подає до Ліги Націй ноти протесту, наводячи в них такі обурюючі факти, що камінь від них може здрігнутись. Ліга проти сього нічого зробила.

Ясна річ, чому се так виходить. У східно-галицьким питанню є в першій мірі заінтересована Польща, за її спиною стоїть Франція, яка відограє найбільшу ролю в напрямі діяльности Ліги Націй. Наслідок ми бачимо, бо коли якунебудь справу вирішують Варшава й Париж, то Українцям вже нічого сподіватись добра: справа неминуче буде вирішена на їх некористь.

З Великою Україною справа стоїть не краще. Коли минулої зими в Женеві вперше зібралась Ліга Націй, українські політики й дипльомати зробили все можливе, щоб добитися приняття України склад Ліги. Коли загалом великоукраїнська дипльоматія не може похвалитися ні видатними людьми, ні великим хистом, ні працьовитістю, ні умінням використати моменту, то в сім випадку треба їй віддати повну справедливість: вона зробила максімум того, що в даних обставинах можна було зробити.

А що вийшло? Знов таки нічого. Ліга постановила, що параграф 10-ий її статуту не дає ій можливости приняти Україну до сього складу. Сей злощасний параграф 10-ий каже, що коли на когонебудь з членів Ліги буде доконано збройний напад, тоді всі инші члени Ліги повинні збройною рукою допомогти нападеному. А що Україна фактично перебуває під большевицькою окупацією, то в випадку її приняття до Ліги всім иншим державам довелося-б воювати з большевиками. Воювати-ж за чужу справу, та ще з большевиками, нікому не хочеться, тому Україна й дістала гарбуза.

Суть тут, одначе, була не в параграфі 10-ім; а в чімсь иншім. Параграф 10-ий нісколько не заважає тепер 48 державам, обєднанним Лігою Націй, спокійно дивитись на те, як Совітська Росія проковтнула двох її рівноправних членів — Грузію та Вірменію. Хоч становище сих держав минулої осени теж було непевне, й нападу большевиків там треба було рано чи пізно сподіватися, проте параграф 10-ий тут не став на перешкоді. Вірменію та Грузію було принято Ліги Націй — бо Антанта вважає, що так чи инакше, а Росія остаточно стратила Кавказ. Що-ж до України (й Надбалтійських держав), то тут ще невідомо, як буде. Франція, в кождім разі, хоче відбудування великої Росії (хоч і без польських земель, без Фінляндії й Кавказу, а може й без Східнього Сибіру й Далекого Сходу), Польща не хоче, щоб була самостійна Україна — от тут то й придався параграф 10-ий, щоб „на законній підставі" відхилити незручне прохання.

Щойно закінчена сесія ради Ліги На.ій також мала нагоду стрінутися з українським питанем, хоч і не цілком безпосередно. Річ у тім, що російські еміграційні круги — порушили питанне про те, щоб Ліга Націй заопікувалась долею російських біженців та інтернованих закордоном. Російські політики та дипльомати повели енергійну кампанію й сім напрямі й добились того, що рада Ліги в засіданню 27. червня постановила взятись справу в свої руки й призначити для сього спеціяльного верховного комісара.

Українці мають всі підстави підносити й свій голос у сій справі. Українських збіглів та інтернованих є закордоном не так богато, як російських, але й не так мало, щоб про них цілком можна було забути. А бідують вони далеко тяжче, ніж збіглі російські. Останні мають обовязки, мають приятелів, мають гроші й всяку допомогу, Українці-ж поневіряються закордоном у такій тяжкій біді, в таких невимовних злиднях, що пошести голодного тифу й всяких иншых хорób серед них не бігавають, а **самогубства з голоду стають на порядку деннім.**

Що буде з сими тисячами мучеників і страдників за чужу вину, коли Ліга Націй приступить до опікування російськими збігцями? Мабудь, нічого доброго. Ті Росіяне, які знаходяться коло сеї справи, не тільки не уділять нічого Українцям, а ще старатимуться забрати від них усе, що можна. Он бувший гетьманський секретар, а нині російський запроданець Моркотун вже інсінує, що в німецьких банках лежить коло півмільярда марок, положених туди в 1918 р. українським урядом. Сі гроші на підставі параграфу 259 версайського договору належать Антанті, яка й може їх передати на допомогу — ви думаєте: українським? — Ні, російським збігцям...

Комісар Ліги Націй, який буде опікуватися російськими збігцями, слухатиметься звичайно Росіян, а світ зайвий раз матиме доказ, що американський філянтроп Вилсон ощасливив людськість дуже невдалим твором.

1. липня.

Радянин.

імпорти, експорти, експедиція справи старокрайові найскорше, найтаніше полагоджує Канцелярія Нотаріальна. 28лся
T. J. HRYCEY CO.,
329 S. 4th St.,
PHILADELPHIA, PA.

РАТУЙМО ГОЛОДУЮЧУ УКРАТНУ!

Україну, шпіхлер Европи, зничив московський большевизм. Безнастанними нападами, грабіжем збіжа, худоби, плугів, навіть ціпів, довели російські і свої комуністи до цього, що український селянин не обсіяв навіть половини своєї урожайної землі, а те що обсіяв, обсіяв зле і поганим насінням. Український чорнозем потрібує глибокої орки, а його часто-густо подрапано тільки бороною і притрушено зерном. Прийшла посуха, зерно було на верху, зітліло і ішість, що найбільш урожайніших українських губерній стоять перед маревом найстрашнійшого нещастя, перед голодом.

Та на тім не край! Навіть большевицькі часописи признають що 36,000.000 російського народу, а властиво народів, не мають що їсти. Худоба вирізана, кора з дерев обдерта, корінці визбирані, щурі виловлені — гризи сяк власний кулак. В дійсности цих мільонів у двоє більше. Вони кидають свої хати і свої пусті поля і тікають перед найгрізнійшим із ворогів куди їх очі поведуть. В першій мірі на Україну, бо вона здавна славиться своїм великим богацтвом. Значиться: і своїм нема що їсти, а тут приходять чужі. Куди вони йдуть, шляхи вкриваються трупами. Їх нема кому хоронити, вони розкладаються, гниють, перетворюються в артерії холюри і чуми. Ті шляхи подібні до доріг з Мекки до Медини, до того чорного шляху, яким колись мандрувала чума.

Тисячі нашого народу вимирають що днини від голоду і від страшних хороб. Кораблі стоять трийцять кільометрів від Одесси. Вони приїхали, щоб забрати з цього пекла німецькі, італійські та другі родини, а не можуть увійти в город, бо бояться зарази. Україна конає, конає не лиш політично, але й фізіольогічно, конає її душа і тіло. Одно і друге ми кялись в нашому гимні покласти, щоб вона не вмерла, а тепер дивимося безрадно на її смерть.

Не вжеж безрадно? Не вжеж культурний світ допустить до катастрофи більшої, ніж була війна? Війну він сам викликав і сам мір її кождої хвилини спинити, голод явився, як елементарна катастрофа, як оден з наслідків війни. З ним треба боротися. І Европа і цілий культурний світ по обох берегах океану не може дивитися на це страшне явище, в котрому він у значній мірі завинив. Не тільки милосердя людське, але й почуття вини мусять приневолити культурного чоловіка, до акції ратункової в користь голодуючої Росії, тим більше, що донька голоду, чума цірить свої зуби до цілої Европи. Не уздоровить Европа Росії, то занедужає сама і повторяться часи флягелянтів, на стільки гірші, що за час від XVIII століття до нині народу збільшилося в десятеро і катастрофа буде десять разів страшніша, ніж тоді.

Тому то й треба сподіватися, що світ послухає голосу Горького, а ще більше голосу власної совісти і власного-здорового розуму, закотить рукави, возьме мітлу в руки і вичистить тую велику обору, яка називається Росія.

Тепер ведуться переговори між так званим „капіталістичним пеклом" а „комуністичним раєм" над фортулою, на якій пекло моглоб дати поміч раєвим над формулою, на якій тися. Голод добереться до краснармейців і до комісарів і до чекістів, він навіть Троцького і Раковського не боїться, він найгрізнійший із усіх генералів.

Світ мусить дати поміч голодуючій Росії. Німці пішлють лікарів і ліки, пішлють санітарний персонал, вони мистці в поборюванню хороби. Англія доб'уде з кольонії їжу, Америка, кажуть, не знає що з корид бідами робити. Дещо дарують, ще більше продадуть за добрі гроші і хоч кождого не наситять, а всеж таки декого від голодової смерти вратують. Нам треба годитися, щоб Українець за шматок „гнилої ковбаси", як казав колись Шевченко, не продав рідної мами, себто своєї самостійности. Українському громадянству треба добре вважати по перше на те, щоб підмога, яку буде давати світ ішла прямо на Україну, а не через Москву й Петербург, а по другє, щоби нам не сказали: „Дамо вам хліб, а ви давайте душу, — „годіться на єдину неділиму, то з того неділимої і для вашого стола якийсь охлап у-паде", або „віддайте Полякам Східну Галичину, а за те ми Наддніпрянцим дамо хліба, щоб з голоду не вмерли."

Філянтропія філянтропією, а чоловік все був гієною у людській шкурі, він не від того, щоб при одній вагрі дві страви зварити. І голодного накормити і політичне питання дешевим коштом розвязати. Польща і Франція не вважатиться перед тим, щоб на голодуючій Україні вимусити політичні концесії.

Тому то наші посольства, де вони ще єсть і які вони там єсть, повинні позбутися свого маразму і своєї передсмертної апатії. Гроза, яка повисла над Україною повинна розбудити їх приспану енергію, вони повинні вжити всіх способів, щоб переконати світ, що Україна, хоч голодує але вона не продасть своїх святих прав за шматок хліба. Хто хоче помочи голодним Українцям, най помагає громадянським комітетам, а не Раковському та Дзержинському, тим чужим наїзникам, що довели наш край до руїни, до того сорому, що найбогатійший край в Европі мусить простягати по милостиню руку. Наші місії, нервові хрести і всякі горожанські комітети повинні розвинути широку акцію, щоби їх признав світ, як посередників поміж голодуючим українським народом, а поміж жертводавцями. Наш епіскопат мусить звернутися до Риму й Царгороду і подбати, щоби Христові заповіти любови ближнього й милосердя не були потоптані всякими політичними шахрайствами. Наші Американські брати повинні перед своїми американськими властями подбати, щоби їх земляком в старім краю не сталась кривда. А врешті наші власні фінансові круги повинні дати добрий примір від себе. Що значить лишній гріш у банку, що значить брилянт в усі тієві жінки, що значить золотий ланцух на твоїм череві супроти того голоду, супроти цього великого отруєння, яке терпить твій найблищий з ближніх? Неоден збогатився на богатій Україні, нехайже тепер хоч частину своєго богацтва віддасть тій Україні, коли вона не має що їсти, коли чоловік жінку за шматок хліба продає, а мати вбиває свою власну дитину, щоб не дивитися на її муки.

Най бачить світ, що ми народ, а не отара озвірених людий, хай бачить чужий, що ми дбаємо про своїх, а тоді й він поставиться до нас як слід.

Будім совість і розум у собі. Не збудемо, — пропаде наша справа. Від нашої власної енергії залежить у значній мірі наша власна будучність, бо український народ добре затямить собі, що зробила для його, його інтелігенція, його еміграція і що зробили українські кольонії, щоб у цю грізну хвилину вратувати душу і тіло України. Забудьмо про партії, про політичні свари, про наші приватні порахунки — ратуймо безталанний український народ.

Б. Л.

Телефон: Dry Dock 1118

ДОК. МЕД. МУСІЙ КАДЕЦЬ
50 St. Marks Pl. (8th St.)
коло Другої Евені
Приймає щоденно: 9—11 рано; 1—2 попол.; 6—8 вечер. У неділі і свята: 9—1 попол.

LUCKY STRIKE cigarette

It's toasted

З ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНИ.

На 44 громади в теребовельськім повіті не має ні одного вийта Українця. В Кобиловолоках, де є три четвертині українського населення, урядує від року Мазуркевич і його заступник начальник місцевої міліції Ігнаци Коваль. В селі реквіровано кілька разів збіжє, переховувано в громадській канцелярії, якої стерегла міліція „пана Ігнацого". Одначе мимо цього пропало звідтам 18 сотнарів збіжа. За 86, чи навіть більше, кіріїв зареквірованого збіжа ніхто не одержав ні зламаного феника.

На ариказ старости возили тутешні Українці всяким урядам і урядникам до Теребовлі через зиму дерева. Грошей не виплачено людям за се дотепер.

Через кілька місяців стояли тут польські війська, а відзиджаючи оставили кількананцять тисяч марок польських квитків рунковості і за солому. Грошей тих вийт людям не виплатив.

Від року тривають тут і в околиці постійно крадежі. Не було тижня, щоби не зграбовано подорожних, не розбито кількох комор, не забрано кому всіх припасів живности, одежі. Зразу терпіли на тім головно богатші, а відтак і бідніші. Пропадали свині, коні, вози, плуги і т. д. Всі знали злодіїв, та ніхто не важився їх видати, бо вони краяли після стратегічних правил: розставляли патрулі, стріляли на пострах, щоби ніхто не важився з хати виходити.

Такі в нас порядки під польським правом.

КРОВАВА КНИГА
(THE BLOODY BOOK)

Се обема книжка на 88 сторін друку, написана на англійській мові і видана Пресовим Бюром Західної України Української Республики у Відни.

В ній зібрані мовні факти яких доконувано через кілька літ над нашим нещасним народом в Галичині.

Хто хоче мати ясний образ тих знущань, переслідувань і врештованнь українців Поляками, нехай купить сю книжку а у ній найде грозою пройняючі звірства.

Сю книжку повинні розкупити Українці в мить, бо скількість їх є невелика і роздати їх таким Американцям, котрих могуть заінтересувати українською справою для задержання їх симпатії для нашого народу.

Повна сума яка прийде з розпродажи сих книжок буде вислана адміс. „Свободи" до Укр. Пресового Бюра на ціли видання других публікацій подібного змісту.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ З ПЕРЕСИЛКОЮ. ТРИ КНИЖКИ $1.25.

За сею книжкою належить писати до:

"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НА УКРАТНУ

Прямі получення до всіх портів України. Добрий харч і подостаток. Особні каюти. Обширні місця на леву. Всякі вигоди повітних кораблів.

RED STAR LINE

Кораблі відїздять кождого тижня Pier 58-62 North River, New York

Finland	Антверп	27 верес
Zeeland	Шербур	10. верес
Kroonland	Плімаут	17. верес
Lapland		24. верес
Samland	Гамбург	1. верес.
Gothland	Лібава, Данзіг	22 вересня

Лише 3-тя класса

AMERICAN LINE

Manchuria	до Гамбург і Данціг через Шербор	25. серпня
Mongolia	до Гамбург і Данціг через Шербур	8. верес.
Minnekada	до Гамбург і Данціг	22. верес

WHITE STAR LINE

Adriatic	до Шербург	31. серп.
Olympic	Саутгемптон	13. верес.

INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO.
власних 116 кораблів—поемности 1,250.000 тонн.
9 Broadway, New York City або місцевих агентів.

ДАЛЬШІ ПРОТЕСТИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПРОТИ ЛЯЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

IX.

Брацтво св. Володимира, відділ У. Н. Союза ч. 98 в Шенандоа, Па., вислав до Найвисшої Ради таку каблеґраму:

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

We undersigned representing Galician Ukrainians residing in Shenandoah, Pa. appeal to Supreme Council in the name of justice to liberate our beloved native land East Galicia from cruel and most barbarous Polish occupation and to reestablish the legal Government of Ukrainian Assembly of East Galicia headed by Dr. Eugen Petrushevich.

SOCIETY OF ST. VLADIMIR, BRANCH No. 98 OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION.

JOHN CZORNY, President
NICHOLAS SULYMA, Secretary
SEM KRESTYNICH, Treasurer

X.

Товариство „Запорожська Січ", відділ У. Н. Союза ч. 388, вислало телеґраму, котра в переводі звучить:

ДО НАЙВИСШОЇ РАДИ АЛІЯНТІВ
в Парижи.

Апелюємо до Найвисшої Ради вжити своїх впливів, щоби увільнити Східну Галичину від жорстокої польської окупації і надати самоуправу українському населенню краю.

XI.

З Рочестер вислано таку телеґраму:

ALLIED SUPREME COUNCIL
Paris

We appeal to you protesting against Polish occupation of Eastern Galicia and demanding immediate reestablishing of a government by the will of the people.

Ukrainian Congregation.

ДОПИСІ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Справа політичної оборони Східної Галичини.

Українська громада у Вунсакет, Р. Ай., стежить все пильно за подіями, дотикаючими політичного визволення Східної Галичини і не занедбує ні одної нагоди, щоби своїм голосом помогти як найскоршому визволенню рідного краю з лютої польської неволі.

За послідний місяць три рази збиралася наша громада на поважні збори в народній справі. Перший раз зібралися ми ще попередного місяця на поклик Екзекутиви У. Н. К. і ухвалили вислати вдруге широкі меморіяли до сенаторів і конґресменів з нашого стейту з описом грізних фактів і божевільних знущань польських окупаційних властий над безборонним українським населенням Східної Галичини. Перші меморіяли в сій справі вислано ще в маю с. р. І перші наші меморіяли з мая с. р., і другі з 8. липня с. р. принесли бажаний успіх. Надіслані нам від наших сенаторів Конґресові Рекорди з 12. липня (сторона 3852 і 13. липня сторона 3892) вказують, що наші сенатори: Емброз Кенеді і Кларк Бурдік, внесли в сенаті Злучених Держав петиції в справі разячих польських надужить і переслідувань у Східній Галичині. Як читаємо в Рекорді, сенат ухвалив передати петиції комісії заграничних справ. Неменче щиро занялися нашою справою два наші конґресмени: Пітер Дж. Ґеррі і Ле Барон Колт.

Другий раз зібралося українське громадянство на наради дня 31. липня с. р., коли в українських часописях появилась правительства З. У. Р. в справі позички томуж правительству на дальшу політичну його акцію в справі вирішення независимости нашому рідному краєви. По річевім розгляненню справи ухвалено одноголосно прийти з негайною помочю правительству через масове закупленнє бондів Галицької Републики. На тих самих зборах на внесеннє д. Ст. Лемішки ухвалено скористати з нагоди відбуваючоїся на днях наради Найвисшої Ради у Парижи в справі Горішнього Шлеска і вислати телеґрафічні протести проти поневолення Східної Галичини. Всіх каблеґрам з Вунсакет, Р. Ай., до Парижа вислано чотири. Три на французькій мові до президента Франції Арістіда Бріяна і одну по анґлійськи до американського амбасадора Джорджа Гервея. До Бріяна вислано слідуючі каблеґрами: 1) від українського місцевого комітету з підписом Михайла Гагарина яко предсідателя і Йосифа Джамана яко секретаря; 2) від української католицької парохії з підписом Дмитра Бойка яко містопредсідателя і Гната Тепер яко секретаря і 3) від українських жінок з підписом Юлії Басан яко предсідательки і Катерини Модь яко секретарки. Каблеґраму до Гервея вислав нововибраний комітет з підписом Стефана Ґурбеля яко предсідателя і Гната Кравця яко секретаря. Кромі сих вислано тогож дня також відповідну телеґраму до президента Гардінґа.

Слідуючої неділі, т. є. 7-го серпня с. р., вибрано на місце уступившого новий місцевий Комітет Допомоги Рідному Краєви, до котрого увійшли: дд. Стефан Ґурбель яко голова, Іван Янчишин касієр і Гнат Кравець секретар. Ціллю сього нововибраного комітету є дальше збиранне жертв на поміч рідному краєви і евентуальна розпродаж бондів.

Се коротке справозданнє народної діяльности нашої громади подаємо до публичного відома не для пустої хвальби, а на те, щоби спонукати і инші українські громади до народної роботи, до використовування кождої хвилі, — бо пора се великая єсть!

Гнат Кравець.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Допомога старому краєви.

Місцевий Український Народний Комітет вислав на руки д-ра Смаль-Стоцького в Празі $125, а крім того одну каблеґраму до анґлійського премієра Ллойда Джорджа в Лондоні. В справі згаданих $125 ми одержали отсе письмо:

Прага, дня 25. червня 1921.

До Місцевого Укр. Народнього Комітету в Перт Амбой.

Вашу посилку дрефту на суму 125 долярів я вчера отримав і прошу приняти мою найсердечнійшу подяку за Вашу ласкаву поміч. До Українського Горожанського Комітету у Львові я рівночасно пишу, що в тої посилки рівновартість сто долярів належиться їм і попрошу, щоб тою сумою далі розпорядилися. Рівновартість 25 долярів я тут спотребую на допомогу тих наших збігців, котрим поміч доконечно потрібна. До загальної суми 15.000 збігців на Чехо-Словаччині в останніх часах прибувають все нові, особливо з табору в Ланцуті і з Пикуличів, з якими маємо дуже богато клопоту, бо не можемо їх примістити в жаднім таборі. Вони мусять самі шукати собі праці, щоб якнебудь жити. Таких людий треба тут кілька днів прохарчувати, доки знайдуть собі заробіток, а навіть на фотографії для документів кошти покрити, бо вони приходять сюди з голою душею. Тільки поміч наших американських земляків дає нам можність допомогти тим нещасним братам. За те Вам честь і щира подяка.

Прошу приняти мій низенький поклін.

Др. Смаль-Стоцький.

Коли наші щирі Українці прочитають повисший лист і вдумаються хоч трохи в його зміст, то безперечно не пожалують своїх жертв на ратунок своїх рідних братів, котрі втікають з ляцького пекла на чужину, щоби там захоронити своє життє, яке є потрібне для нашої нещасної батьківщини.

Пилип Щуцький.

КЛІВЛЕНД, О.

Фінансова кріза в редакції „Українських Щоденних Вістий".

Коли заглянете до большевицької ґазетки „У. Щ. В.", то нічого більше в ній не знайдете, тілько про революцію і революцію. З того виходило би, що український народ вічно мав би жити у революції тай проливати без кінця свою кров. В кождім числі висше згаданої ґазетки роблять революцію на невиннім папери, а притім взивають робітників, аби складали гроші на пресовий фонд „У. Щ. В." Редактори „У. Щ. В." думають, що українські еміґранти в Америці все будуть темні і все давати-муть на їх поклик гроші, не питаючися, де вони йдуть. Але українські еміґранти вже прозріли і бачать, що ті гроші, які вони колись давали, не йшли на їх користь, лише на шкоду їм і їхнім братам у старім краю, тай уже перестали давати доляри тим дармоїдам. Минувшого року, як заглянув до „У. Щ. В.", то в кождім числі пресового фонду можна було начислити по сто долярів, а часом і більше; а сего року на пресовий фонд „У. Щ. В." ані собака хвостом не махне. Тепер в редакції „У. Щ. В." щораз то все настає страшнійша фінансова кріза і як так далі потриває, то упадок її неминучий.

Я відзиваюсь до Вас, українські робітники, щоб Ви не дали ані одного цента жертви на ту зрадничу ґазету, бо Ви вже досить надавалися через два роки. Не слухайте тих зрадників і неробів, що Вам ще і нині засліпляють очі тою новоупеченою комуною, котрої нігде нема. Пригадайте собі, що ті нероби тішили Вас через два роки, що в Росії є комуна, а нині тісамі хуліґани кажуть, що в Росії ще комуни нема, тілько пляни виготовляються на комуну, а комуна буде можливо (але то ще можливо!) за кількадесять років. Запитайтеся тих, що Вас тішили через два роки російською комуною, де вони поділи тую комуну, котра була тамтого року в Росії: чи її зїли, чи що з нею зробили?

Подивіться нині на конаючу Росію, до чого комісарі допровадили її: що бідний російський народ тисячами денно гине з голоду. Чи нам ще треба ліпших фактів? А подивіться до „У. Щ. В.", що там пишуть. Вони ще і нині пишуть, що в Росії добре народам живеться і такого добра желають нашим братам в Галичині. Ми знаємо дуже добре тих україножерів, бувших москвофілів, що вони є. Вони стреміли до матушки Расеї за батюшки-царя, таксамо і нині стремлять до неї. Вони немало пошкодили українським робітникам і тут в Америці. Коли найліпше робота йшла в Америці, то вони кричали до народу: „Товариші! Не жалуйте грошей на пресовий фонд „У. Щ. В.", бо як повернете до Галичини, то вам грошей не буде потрібно, бо гроші там не будуть істнувати, а землю будуть вам задармо давати". І декотрі робітники, не розбираючи справи, повірили дуракам і давали грубі гроші на пресовий фонд „У. Щ. В." А нині в Америці настали лихі часи тай люди зістались без гроша і нема за що жити. Правда, декотрі поїхали до Галичини на рідну землю, але в Галичині не дає ніхто землі задармо, так як обіцяли і парцелювали в „У. Щ. В."

От така то брехня має місце в „У. Щ. Вістях", але помаленьку вся та брехня вийде на денне світло і побачить український народ, хто провадить нас на добру дорогу, а хто на злу. І тоді та зволоч не буде мати місця у нас.

М. Сорока.

АЛЕНТАВН, ПА.

Алентавнські Українці справи не засипляють.

Тутешні Українці, де тільки можуть і як можуть, працюють в справі визволення свого рідного краю з лабет кровожадних Ляхів. На чолі сього народного руху стоїть наш парох, о. В. Турула. Ми між иншим збираємо жертви для наших голодуючих братів у старім краю та висилаємо протести до сильних мира сего.

В неділю, 7. серпня, вислано відси пять протестів до Найвисшої Ради в Парижі. Відповідні каблеґрами вислали: Парохія, Комітет, бр. св. Михаїла (147 від. У. Н. Союза), бр. „Провидіння" і тов. „Січ".

Алентавнські Українці просять всіх своїх земляків в Америці, щоби вони їм помогли боротися з лютими ворогами українського народу. Скликуймо віча і збори, спільно нараджуймося, складаймо щедрі жертви для бідних старокраєвих родимців, купуймо „Бонди Свободи" свого власного правительства, висилаймо всюди, де треба, грімкі протести — словом: робім усе можливе, щоби другі народи не могли нам закинути, що ми нарід політично недозрілий, що не хочемо волі і свободи. Переконаймо цілий світ, що Лях бреше, коли каже, що Українці не доросли до самоврядовання.

Коли наші браття в старім краю гинули і гинуть цілими тисячами в обороні своєї державної самостійности, то ми тут на вільній земли даймо хоч трохи своєї праці, щоби наш рідний край увільнити з ворожих кайданів.

Берімся жваво до роботи, бо час короткий!

Комітет.

ВОЮЮЩА ПОЛЬЩА.

Чим більше наближається час вирішення галицької справи, тим завзятійше намагається Польща, всякими хитрощами навернути український нарід на свою державну плятформу.

Два роки мучили нас Ляхи вогнем і мечем, а коли це не помагало, то зачали рептильними фондами запускати в нас отрую корупції. Але й сим трійлом не зловили риби і тому останним часом зачали вони поширювати фальшиві вісти, мовби наш Уряд захитався і втративши надію на державну незалежність Галицької землі — став навязувати переговори з Поляками.

Отсе останні зусиля махіявельської політики Польщі супроти галицьких Українців, щоби збаламутити слабших духом, зневірити незрячих та невишколених політично — загнати до нерозважного виступу на розбиття нашого одноцільного, народного фронту!...

І як погодити сі трівожні сирени польських політиків з тим незвичайним поспіхом, з якими виладжується у Варшаві проєкт закона про широку автономію Східної Галичини, що доходить майже до федерації. Звідки взялись відразу та любов і щирість супроти нас, коли ми ніби програємо нашу справу? Де льоґіка фактів?

На таку підлу гру політики польської, ми мусимо відкрити карти польської дипльоматії, бо маємо її низькі атути в руках.

Не наш Уряд обманював свою суспільність про заходи до визволення Східної Галичини з під польської неволі, але польський уряд робив се, аби підбурювати свою суспільність до боротьби на життя і смерть проти українського народу Галицької землі. Та міра терпеливости перебралась і з кінцем червня с. р. анґлійське правительство виступило з дипльоматичною демарше у Варшаві: на якій підставі Польща адмініструє Східною Галичиною, коли рішенням Найвисшої Ради Мирової Конференції з 25. червня 1919, призволено їй лиш на військову окупацію?...

Тим стає нам зрозуміла відповідь анґлійського премієра Ллойда Джорджа на інтерпеляцію лорда Роберта Сесиля з 6-го м. м. і тому Польща за порадою Франції хапається останної дошки ратунку, аби на автономію чи федерацію Східної Галичини приєднати Українців, до звязку з Польщею. А коли се не вдасться Полякам, то й Франція не поможе Польщі, бо инші держави не приложать руки до нехтовання волі українського населення на його землі!

Отсе вислід того непохитного і одноцілого змагання українського населення Східної Галичини до своєї державної незалежности. Та отсе непорочне знамя боротьби народу за свою волю — найшло повний респект у великих держав Антанти і в цілім культурнім світі. А висловом тої волі свого народу був галицький Уряд, що не хитався ні у польську, ні у більшевицьку або російську, ні в якусь неозначену невтральну сторону, але завсе обстоював і обстоював витичну лінію державної незалежности Східної Галичини, що має нам бути етапом до Великої Соборної України!

Сю ясну і справді народну політику опирає наш Уряд на кріпкім удержуванню одного національного фронту в краю, як це ствердили наші партійні і міжпартійні зїзди, що відбулися в останнім часі під кличем „Власними силами"!

Та коли маємо побідити власними силами, то мусимо видержати в єдности і карности народній! Не поборюванням партії проти партії або партії проти Уряду, але у поборюванню спільного ворога, що нас хоче на віки поневолити, маємо постановити наш клич: Власними силами!

Най нікого нині не манить нерозважний клич творення нових тимчасових урядів чи Національних Рад, бо се на теперішний час: злочинна робота на пожиток нашому відвічному ворогови, та на розбиття нашого представництва, що в найтяжших умовах, здобуло узнання культурного світа для нашого народного визвольного змагання.

На особисті амбіції між нами тепер не пора, — а пора у завзяттю видержати до побіди нашої державної ідеї, бо час остаточного вирішення наближається. Пора до розваги!... Бо Польща воює вже останною збруєю, яка їй остала: корупцією.

„Український Прапор".

КОЛИ ЗАМІРЯЄТЕ ВИСЛАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ,
або КУПИТИ шифкарту для себе або для родини, потребуєте ПОЛАГОДИТИ краєві нотаріяльні справи, або хочете найти собі БАНК для Ваших ощадностий, то пишіть або прийдіть особисто до:
BOSAK STATE BANK SCRANTON, PA.

Шведсько-Американська Лінія 24 STATE ST. NEW YORK CITY
СКОРА ОБСЛУГА ПАСАЖИРСЬКА З НОВОГО ЙОРКУ ЧЕРЕЗ ГОТЕНБУРҐ ШВЕЦІЯ ДО ДАНЦІҐ
S. S. DROTTNINGHOLM відходить SEPT. 3.
S. S. STOCKHOLM відходить OCTOBER 1.
Третою клясою до ДАНЦІҐ $135 і $5 податку воєнного. Подорож триває дванайцять днів. Пасажири третої кляси їдуть в кабінах на 2 — 4 — 6 осіб.
Шведського віза невимагаєсь.
По шифкарти і по інформації о пашпортах голосіться до льокальних аґентів.

AMERICAN BLACK SEA LINE
Поспішна пасажирська лінія під американською флягою з Ню Йорку прямо до
ОДЕССИ

Вигідний і скорий S. S. ACROPOLIS
ВІДІДЕ 7. ВЕРЕСНЯ.
з Pier 5, Hoboken
Найліпша страва і обслуга.
Голоситись:
AMERICAN BLACK SEA LINE,
21-24 State St., New York City.

U.S. MAIL STEAMSHIP COMPANY, INC.
СПЕЦІЯЛЬНЕ ОПОВІЩЕННЄ.
S. S. AMERICA
відіде з Pier 1, Hoboken о 1-ій годині в полудне (після часу „daylight saving time").
В СУБОТУ, 27-го АВҐУСТА
на Плимавт, Шербурґ і Бремен.
Всі відїзди других кораблів як George Washington, Potomac, Princess Matoika, Hudson, Centennial State, Old North State і Panhandle State будуть на днях оголошених в сталих оголошеннях сеї часописи.
U. S. MAIL STEAMSHIP COMPANY,
45 Broadway New York City.

ДАРОМ дістанете кождий велику, стінну, нову по-воєнну мапу Европи з виразним означеннєм границь України зі Східною Галичиною, та инших країв враз з потрібними поясненнями, хто пришле 5 адрес своїх знакомих і 5 центів на кошта пересилки:
THE STANDARD BANK, 55 Avenue B, NEW YORK, N. Y.

НАРОДНА ДУМА ПРО ПОБІДУ ГЕТЬМАНА БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ПІД КОРСУНЕМ.

Ой, обізветься пан Хмельницький,
Отаман-батько Чигиринський:
„Гей, друзі молодці, браття козаки Запо-
Добре дбайте, барзо гаадйте, [рожці!
Із Ляхами пиво варити зачинайте!
Ляцький солод, козацька вода;
Ляцькі дрова, козацькі труда."
Ой з того пива
Зробили козаки з Ляхами превеликее диво.
Під городом Корсунем вони станом стали,
Під Стеблевом вони солод замочили.
Ще й пива не зварили,
А вже козаки Хмельницького
З Ляхами барзо посварили.
За ту бражку
Счинили козаки з Ляхами велику дражку;
Ой за той пивний молот
Зробили козаки з Ляхами превеликий ко-
А за той не-знать-який квас [лот;
Неодного Ляха козак
За чуба тряс.
Ой, не верби-ж то шуміли
І не галки закричали...
Тож то козаки із Ляхами
Пиво варить зачинали!
Ляхи чогось догадались,
Від козаків чогось утікали,
А козаки на Ляхів нарікали:
„Ой ви, Ляхове, пеські синове,
Чом ви не дожидаєте,
Нашого пива не допиваєте?
Гей обізветься пан Хмельницький
Отаман-батько Чигиринський,
Гей друзі-молодці, браття козаки Запорож-
Добре знайте, барзо гадайте, [ці!
Від села Ситників до города Корсуня
Шлях канавою перекопайте,
Потоцького піймайте, мені в руки подай-
Тоді козаки Ляхів доганяли, [те!
Пана Потоцького піймали, як барана звя-
[зали,
Та перед Хмельницького примчали:
„Гей, Потоцький, Потоцький,
В тебе розум жіноцький!
Не годишся ти гетьманувати!
Не вмів ти в Камянськім Подільци пробу-
[вати,
Печеного поросяти, куриці з перцем та ша-
[праном уживати,
А тепер не зумієш ти з нами козаками вою-
[вати
І житньої саламахи з тулузком уплітати.
Хиба велю тебе до рук кримському хану да-
Щоб навчили тебе Кримці-ногаї [ти,
Сирої кобилини жувати,
Або житної саламахи
Бузиновим молоком запивати.
Тоді Ляхи чогось догадались
На Жидів нарікали:
„Гей ви, Жидове, поганські синове,
На що то ви великий бунт, тривоги зривали,
На милю по три коршми становили,
Великії мита брали:
Від возового по пів золотого,
Від пішого по два гроші,
А ще не минали й сердечного старця —
Відбирали пшоно та яйця.
А тепер ви тії скарби збирайте
Та Хмельницького єднайте:
А то, як не будете Хмельницького єднати,
То не зарікайтесь за річку Вислу
До Полонного прудко втікати!"
Жидове чогось догадались,
На річку Случу втікали.
Которі втікали до річки Случі,
Ті погубили чоботи й онучі;
А котрі до Прута,
То була від козаків Хмельницького
Доріженька барзо крута.
На річці Случі обломили міст, ідучи,
Затопили всі клейноди і всі ляцькі бубни.
Которі бігли до річки Росі,
То зосталися голі й босі.
Ой, обізветься первий Жид Гичик,
Тай хапається за бичик.
Ой обізветься другий Жид Шльома:
„Ой, я-ж пак не буду на шабас дома!"
Ой, озоветься третій Жид Оврам:
„Ой, я маю невеликий крам:
Шпильки, голки, креміля й люльки,
Так я свій крам у коробочку склав
Та козакам пятами накивав!"
„Ой, вей мір!" — обізветься четвертий Жид
[Давидко:
„Ой, брате Лейбо ужеж пак ізза гори
Козацькі корогви видко!"
Обізветься пятий Жид Юдко:
„Нумо до Полонного утікати прудко!"
Тоді Жид Лейба біжить,
Аж живіт дріжить:
Як на школу погляне,
Його серце жидівське вяне:
„Ой, школо-ж моя, школо мурована!
Тепер тебе ні в пазуху взяти!
Ані продати ні в кишеню сховати!
Алеж доведеться Хмельницького козакам
На балаки покидати!"
Отсе, панове молодці, над Полонним
Не чорна хмара ставала;
Не одна пані Ляшка удовою осталась.
Ой, озоветься одна пані Ляшка:
„Нема мого пана Гриця,
Десь поїхав дивиться,
Як буде козацьке пиво вариться."
Ой, обізветься друга пані Ляшка:
„Нема мого пана Яна,
Десь його звязали козаки як барана
Та повели до свого гетьмана."
Ой, озветься третя пані Ляшка:
„Нема мого пана Караша!
Десь його Хмельницького козаки
Повели до свого коша."
Ой, озоветься четверта пані Ляшка:
„Нема мого пана Якуба!
Ой, Якубе, Якубе!
Десь тебе з Жовтої Води,
З бистрої річки Прута й до віку не буде!
Десь узялися Хмельницького козаки,
Та либонь повісили його десь на дубі."
Ой, не чорна хмара над Польщею стала,
Тож то не одна Ляшка удовою стала!
Бо на праву середу
Гнали козаки Ляхів так як би череду:
Ой которих гнали до Прута,
Була доріженька барзо крута;
Которих до Буська,
Була доріженька барзо грузька;
А котрих до Хотиня, то, біжучи, попоїли,
То кидали Ляхів козаки у воду,
К чортовій матери на прохолоду.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

Григорій КУНАШЕВСЬКИЙ

Представитель всіх Керабельних Ліній.

АГЕНЦІЯ ЗАЛОЖЕНА в 1910 р.

ШИФКАРТИ ДО КРАЮ

через Антверпен, Бремен, Гамбург, Роттердам, Гданськ і Трієст, на найлутших і найскорших кораблях.

СТАРАННА ОПІКА ДЛЯ РОДИН.

Пересилка і виміна грошей після курсу дня. ВІДЇЖДЖАЮЧИХ ДО ВИМІНИ ГРОШИЙ НЕ ЗМУШУЄСЬ.

По належні інформації і аплікації на паспорти удавайтесь до знаного всім від много літ ГРИГОРІЯ КУНАШЕВСЬКОГО, на адрес:

C. KUNASHEVSKY, 179 E. 3rd ST., NEW YORK, N.Y.

За добру обслугу дістав від многих подяку, сподіюсь задоволити і Вас.

УКРАЇНЦІ

Їдучи до ГАЛИЧИНИ у нас дістанете осібні КАЮТИ на найбільших восьмилінних кораблях, котрі їдуть проста і без пересідання до Гамбургу, Бремен, Гданська і других портів.

ПАШПОРТИ виробляємо листовно в кількох днях, аплікації виповнимо безплатно.

Даємо особливу опіку для родин і партій.

Від днівді приїзду до Ню Йорку заопікуємо ся Вами і Вашими багажами.

На жадание всекеруємо багажі аж до Вашого дому.

Посилаємо гроші до Галичини і других країв телеграфічно і почтою по денним курсі і з повною гаранцією.

Полагоджуємо успішно всілякі судові і земельні справи в старім краю.

Ціна шіфкарт на кораблях, котрі їдуть без пересідання, через Гамбург і Бремен до Львова 131 долярів, через Шербург до Львова 99 долярів.

Особливу увагу звертаємо на великий корабель МАВЕТ КЛЕЙ, котрий їде просто до Гамбурга на 15 вересня.

По всі інформації і фахівці кораблів пишіть, або приходіть до:

MORRIS ENGEL, BANKER,

129 GREENWICH STREET, NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР ДЕТРОІТ І ОКОЛИЦЯ!

Єслі маєте замір виїхати до краю, або когось спровадити з краю, то вдайтеся до нашого бюра.

Паспорти виробимо Вам до кількох днів безплатно.

Шіфкарти продаємо на всі корабельні лінії, по компанічних цінах. Наших пасажирів поміщуємо по два або чотири в одній каюті.

Пересилаємо гроші до краю по найновіщім курсі з повною гаранцією.

По всякі інформації пишіть або приходіть до:

WEINBERGER & ZIEGLER,

724 Gratiot Avenue, corner Hastings, Detroit, Mich.

БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА ЛІНІЯ

ВПРОСТ БЕЗ ПЕРЕСІДАННЯ З НЮ ЙОРКУ

ГАМБУРГ	3 класа	$125
ДАНЦІГУ	" "	$135
ЛІБАВИ	" "	$145

} І 95 процентів

ЗНАМЕНИТІ КОРАБЛІ-ДВОШРУБОВЦІ ВІДПЛИВАЮТЬ

„ПОЛЬОНІЯ" - - - - - 24. СЕРПНЯ

„ЛІТУАНІЯ" - - - - - 7. ВЕРЕСНЯ

Також новий пряма лінія між Лібав — Данціг — Галіфакс, Канада

Зарезервуйте місце у наших уповажнених агентів у вашому місті, або:

BALTIC AMERICAN LINE, INC., Gen'l Pass. Agents. 9 Broadway, New York City.

K. V. KEMPF, Gen'l Western Agent, 120 N. La Salle St., Chicago, Ill.

ШЛЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНО ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЄ КОПАЛА

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,

30 East 7th Street, New York, N. Y.

ШИФКАРТИ

продаємо лише по компанічних цінах до всі ліній до Галичини і з Галичини і до всіх частей світа.

ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на станціях, забираємо їх на цінці до власного частого і здорового вмігранційного дому, всі кошти ся їх вантуванням, котрі на жадання також всекеруємо і перетранспортуємо їх пакунки безплатно у своїм стороднім авт до дня відїзду кораблів.

ПАШПОРТИ виставляємо ся досить безплатно.

ГРОШІ посилаємо до всіх місцевостей рідного краю по денним курсі телеграфічно, чеками і почтою і даємо за гроші повну гаранцію. Післяд доручення грошей даємо оригінальні посьвідки від осіб, котрим переслано гроші.

ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріальні успішно полагоджуємо наш нотар.

Також у всіх прочих справах удаємо совісні поради і дає часу, своєму і чужому обслугу найстарший

УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР

на розі Третої Ейві і 6-ої уліці в Ню Йорку.

HENRY C. ZARO, BANKER

39 COOPER SQ. ST. U. NEW YORK, N. Y.

РУМУНІЯ Й СПРАВА ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ.

Румунська держава це продукт повільного розпаду колишньої великої Турецької держави. Перейшовши рівні літування, Румунія королівством (1881) під владою одної з віток німецької династії Гогенцоллернів...

При кінці 1918 р. прийшов розвал центральних держав і Румунія дістала на паризьких конференціях і Семигород і примежні кусні Угорщини і румунську часть Буковини.

Тим робом за одним замахом й малим коштом румунський нарід осягнув свою національну ідею: зєдиненя всіх національно-румунських земель в одній національній державі (300.000 квадратових кільометрів простору, 15,800.000 населення).

Та цей величезний — майже несподіваний успіх закрутив голову румунським державним мужам. Показалося це дуже ярко у відношенню Румунії до української справи взагалі й до галицької зосібна.

Українська справа це для Румунії річ не аби якої ваги. Дотепер тісно було Румунії між Австро-Угорщиною й Росією. Та вона могла, ручно лявіруючи, опертися на одній або другій і запевнити собі істнування. Звиш трецтиру століття опиралася Румунія на Австро-Угорщині. Тепер той підпори не стало й замість неї межує з Румунією Польща, Чехословаччина, Угорщина, Югославія й Болгарія. Все це держави неве-ликі ні політично, ні мілітарно, вони не можуть дати Румунії навіть усі разом такої опори відбудованого східного велитня, як могла давати Австро-Угорщина. До того Болгарія й Угорщина ледви чи коли будуть щирими другами Румунії: перша за Добруджу, друга за Секерія і кусні сумежанського національної землі. Польща й Чехословаччина сусідують із Румунією тільки як оккупанти частин української території; Польща як окупант дніпр, Чехія як культурний управитель...

Румунія тільки тоді має спромогу життя й мирного розвитку, коли від Росії й від Польщі відділить її велика Українська держава в етнографічних границях. Певне й така Україна булаб великою й сильною державою, та її розгін бувби щонайменше в четверо менший від російських і мабни иншої напрями.

Частиною великої української проблеми є справа Східної Галичини. Становище Румунії до цеї справи було від самого початку (падолиста 1918) безумовно неприхильне. Дуже швидко заняли румунські війска українську частину Буковини, (хоч число тамошніх Румунів ледви переходить 6% а коли відчислити черновецьку околицю, то не перейде й 1%) і розпочали там екстермінаційну політику супроти всього, що українське. А в червні, коли Поляки при допомозі Франції пішли рішаючим ударом на західний фронт галицької армії, румунські війска вдарили їй на зади й дійшли до Станіславова, тодішньої столиці Галичини. Правда — зиск із цього був. Та тільки малий (5000 квадр. кільометрів простору і 460.000 нерумунського населення(і хвилевий. Найвища Рада Антанти дотепер не признала Румунії української части Буковини. А тодішне знищення галицької державности при допомозі Румунії довело в дальшому розвитку до знищення східньої української державности. Тим своєю [illegible] Румунія прикладала [illegible] знищення будівничого чинника, яке могло її на найдальшу будучність боронити від загибелі.

Та що було — це минуло. Тепер важне питання, як поставиться Румунія до розвязки галицького питання, котре, як усі кажуть, не за горами. Є тут дві можливости. Або Румунія поставиться до наших змагань ворожо й тоді мати-ме хвилеву малу користь, за теж у будучини багато біди а може й велике нещастя, — або вона поставиться до наших земель прихильно й тоді наслідної користи не мати-ме покищо, та явно звощадить собі великих некористей у блищій і дальшій будучині.

Коли Румунія цілою силою підпре Польщу й Галичина при Польщі останеться, то українська Буковина дістанеться набагато вже й формально Румунії. Це користь. Некористь будуть, коли повстане поза Галичиною українська держава й ізза Буковини (й українських частин Бесарабії) не буде між нею й Румунією щирих відносин. Катастрофа буде, коли відбудується Росія й не тільки відбере Буковину (признану їй підчас війни) й цілу Бесарабію (свою давню провінцію) але при першій нагоді завалить цілу Румунію.

Коли-ж Румунія поставиться до галицької справи прихильно, Польщі не підпирати-ме й Галичина стане самостійною державою, то Найвища Рада певно мабуть приділить їй теж сумежні чисто-українські части Буковини. Це буде втрата тільки для шовіністів-румунізаторів, у дійсности буде це для Румунії користь, бо заневнить їй ширі добрососідські відносини до галицької держави й усього українського народу. Невтральна по суті й формальности Галицька Швайцарія захистить цілу північну межу Румунії й у власних інтересі старатись буде ще мога влекшити торговлю й дучбу Румунії з Середньою Европою. Боронячи сам своїм істнуванням найвигіднищих переходів крізь карпатський хребет, Галичина боронить тимсамим задів румунської армії чи фронт цеї оберненій на схід, полудневий захід чи полудне. По сю Галицьку державу нова Росія не буде посягати, щоби не скріпляти у-країнського сепартизму. Коли-ж ця Галицька держава у будучині прилучиться до Соборної України, то з цього не вийде (як вже вище зазначено) для Румунії ніяка більша небезпека — навпаки: тривка користь.

Спільна границя Румунії з Польщею — це постійна спільна авантура проти Сходу, який скорше чи пізніше проконвінбби і Польщу і Румунію.

„Український Прапор".

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Годинн приняття: від 9. рано до 9. вечер, в неділі до 4. пополудни.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужним безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG,
304 — 2nd AVENUE,
(между 17. а 18. улицею)
NEW YORK, N. Y.
Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон: 1882 Stuyvesant.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
Говорить по українськи.
Лічить всі хронічні застарілі слабости мущин і женщин.
ЯПКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 East 16th St. N. Y.
між Irving Pl. & Union Sq.
Год.: від 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9 рано до 4. пол.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

НАДМІРНІ ГРОШІ ВИМИКАЮТЬСЯ ЧАСТО ПОМІЖ ВАШІ ПАЛЬЦІ

© THE INTER-RACIAL COUNCIL.

Гроші тримані в сховках вимикаються часто з Ваших рук. І хотяй бтоюсь не втратить ні цента з зайвих грошей, то таки він тратить найменше чотири долярі річно від кождої сотки долярів, бо се є процент, який Ви дістаєте в кождім поважнім банку.

Як Ви хочете вивіснувати Ваші покладні гроші, то придержуйтесь отсих десять заповідей ощадности:

1. Обчисліть Ваші тижневі видатки і врахуйте певну суму на оощадність. —
2. Виписуйте докладно Ваші всі видатки.
3. Отворіть депозитове конто в поважнім банку.
4. Обезпечіться на житє в асекурації,
5. Зробіть правне заповіданє.
6. Старайтесь набути власну хату, о свійки се Вам можливе.
7. Платіть скоро свої рахунки.
8. Складайте гроші і купуйте War Saving Stamps і другі державні папери Зх. Держав.
9. Видавайте менше від того, що заробляєте, але купуйте все чого Вам потреба для умірковаиого життя, образованя і розривки.
10. Входіть в кооперацію з другими, ощадність без власної користи є сумішною категорією.

ЯК ЖИВЕ БУВШИЙ ХЛОПСЬКИЙ ПОСОЛ Т. СТАРУХ?

Проти бувшого посла Старуха вівся процес у Львові але за кавцією випущнео його, як хорого, з вязниці а дня 18. червня староста конфінував його в Бережанах. Відмовлено йому платні емерита, так що він з родиною опинився в нужді. Одинока його надія була на кілька моргів засіяних збіжем в Слободі золотій. Та тепер бережанський староста не позволив йому виїхати до Слободи на жнива. На внесену перед трома тижнями просьбу відповів тепер комісар, що його ще ніхто не обходить, а староста поїхав на відпустку. А тимчасом збіже пропадає і чоловікові з родиною грозить голодна смерть. Старух відкликається до делегата Галецького, щоби зніс нелюдяну заборону старости та. позволив виїхати до Слободи. Або то щось по-може?

ВИДАВНИЦТВО

УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА — МУЗИЧНА БІБЛІОТЕКА

Вийшли з друку слідуючі цікаві музикальні твори і театральні книжки.

101. Козаченьку, куди йдеш, сольо для скрипки з варіяціями і з аком. піяна. Ціна ..... 30 цент.
102. Сломив я гір (думка і козаковський), сольо для скрипки з аком. піяна. Ціна ..... 35 цент.
19. Даремно я по білім снігу (поправлене), сольо на сопран з аком. піяна, і Ой наступає та чорна хмара-хор мішаний. Ціна ..... 35 цент.
20. Марселеза, для хору мішаного. Ціна ..... 25 цент.
21. Шалійте, шалійте, скажені жати, для хору мішаного. Ціна. 25 цент.
22. Блоха, комічний твір, для хору мішаного. Ціна ..... 35 цент.
23. Ура у бій керванний ідім, пєсня хору мужеського. Ціна..... 35 цент.
24. Інтернаціонал, для хору мішаного. Ціна ..... 25 цент.
25. Мамуди літа молоді, сольо теноров з аком. піяна, а як бажається то є і скрипка або челю збігато. Слова Т. Г. Шевченка, Музика О. Нижанківського. Ціна ..... 45 цент.
26. Ви жертвою в бою, для хору мішаного, і Віє вітер віє, сольо для барітона або баса з акомп. піяна. Ціна ..... 30 цент.
27. Ревуть стогнуть, для квартету мужеського, і Заповіт: Як умру то похороните, дует для тенора і баса або баритона з акомпаніментом піяна. Ціна ..... 30 цент.
28. Ревуть стогнуть і Била жінка мужика, хор мішаний. Ціна ..... 30 цент.
29. Кімо піду од лиця твоєго Господи, псалтир (пісень церковна), для хору мішаного. Ціна ..... 35 цент.
30. Чорна ріля іворана, для хору мішаного. Ціна ..... 25 цент.
31. Ой наступає та чорна хмара, хор мішаний. Ціна ..... 10 цент.

і богато еще иових музичних творів і театральних книжок.

Потребуєте повний або додатковий каталіог, то надішліть 2-цнт. марку. Дайо свою вишку до рішних звідок.

Замовлення вряд з належитою висилати на адресу: 95|200

H. E. SMOLEK (СМОЛИНСЬКИЙ),

53 LENOX, AVE., NEW YORK, N. Y.

Г. Хотевич

ГУЦУЛИ Й ГУЦУЛЬЩИНА

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,

30 East 7th Street, New York, N. Y.

„НЕХАЙ ЖИВЕ САМОСТІЙНА УКРАЇНА!"

Петрикови було тільки вотирнадять літ, та вже справжній бук із нього козак! Старі селяне-повстанці вважали його за рівного собі товариша. Тай не диво! Де не пішлють його, де не поставлять, усе він як найкрасше справиться. Справжній уже козак, сей малий Петрик!

А стати козаком се від кількох літ була його мрія. Ще від тоді, як то в їх Іванівці стояли „Українські Січові Стрільці", ще за гетьманщини, як то Німці й Австрійці стояли на Україні. У них на кватирі був молоденький стрілочик, що теж Петриком звався, так як і він. Оба Петрики скоро запрязнилися, полюбилися дуже. Стрілець оповідав вечерами нашому Петрикови про давню славу минувшину України, про козаків, про Запорожців, про їх лицарські бої з ворогами України. Від нього довідався Петрик, що й тепер Україна мусить звоювати собі волю в ненаситними сусідами, що раді би загарбати для себе богаті українські землі. І тоді вже приходила Петрикови охота стати в ряди борців за волю України. Він радо пішов би був із „Українськими Січовими Стрільцями", та як оставити саму неньку й маленьку сестричку?! Бо він був сирота без батька. Батько його згинув іще з початком світової війни десь у Карпатах. Тож годі було йому йти зі стрільцями, хоч і як бажалося, хоч як серце його рвалося тудй, щоб уразі із стрільцем Петриком боронитися за Україну.

Та коли на Україну налинули московські большевики й українські селяни повстали проти них, повстала й Іванівка. Тоді Петрик не видержав, а пішов до отамана й станувши перед ним, сказав:

— Паце отамане, прийміть і мене в ряди борців за волю України, може я вам на що пригодамся.

Сивоусий отаман глянув із зачудованнем на невеличкого, блідолицього хлопчину й сказав:

— До чогож ти нам можеш із своєю силою придатися?

Та коли поглянув в його очи, що горіли таким палким огнем, змінив свою думку й сказав:

— Добре, оставайся, хлопче! Видати йому рушницю й записати в реєстр.

Боже, як радів Петрик, коли дістав рушницю в руки. Обходитися з нею він уже знав, бо навчив був його сього ще стрілець Петрик. Ждав тілько нетерпляче нагоди, щоби стати-на бій із ворогами. Нагода була скоро й то нераз! І всюди Петрик визначався, все самі похвали відбирав від отамана.

Большевиків прогнали були повстанці, та на їх місце зявився новий ворог: російські добровольці! І з ними мусіли селяне-повстанці зводити завзяті бої! Іванівка лежала недалеко залізниці, тож дуже часто підходили до села відділи сих добровольців, щоб набрати поживи для себе, й селяне раз у раз мусіли від них обганятися, мов від саранчі.

Звичайно й прогаяли їх. Та раз якось за велика сила напала на них. Прийшло до завзятого бою. Добровольці відтяли один відділ, в якому був і наш Петрик і окружили його! Завзято боролися повстанці, та не сила їх була, вже тілько кількох осталo! Їх забрали добровольці та присудили на розстріл, як бунтарів. Між ними й Петрика.

Командантови добровольців якось жаль стало малого, блідого хлопчини, й він сказав до нього, коли вивели їх усіх на розстріл:

— Хлопче, я дарую тобі життє, коли тілько ти закличеш тут перед усіми: „Нехай живе єдина, неділима Росія!"

Хлопчина ж випростувався й закликав різко й твердо:

— Ніколи, ні за що! Я не стану зрадником рідної країни! Нехай живе вільна, самостійна Україна! — закликав він, а вітер поніс його оклик широко й далеко по стєпу України!

— Пали! — дав приказ командант добровольців.

Упали стріли й малий Петрик повалився до долу, мов косою підкошений. Падаючи, мав ще тілько час ухопитися рукою за відзнаку на грудях: золотий грузуб на блакитному полі, пам'ятку від стрільця Петрика.

І не стало малого героя! Командант добровольців стояв добру хвилю над тілом хлопчини, схиливши голову з пошаною й сказав до своїх:

— Не побідити нам України, коли такі діти так твердо й зазвято стоять за Неї!

Антін Лотоцький.

(„Світ Дитини".)

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

Оголошення женитьби не приймаються. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенне, за більше разів дається відповідний опуст. Дворазове оголошенне з 5 стрічок $1.00.

Пошукую свого товариша ІВАНА ВИЛЬНИКА в дуже важній справі. Хтоб що него знав, або він сам, звольте написати до: NICHOLAS MICHAIR, 1105 Branch Ave., Cleveland, Ohio. 94-97

Пошукую у важній справі ЮРКА ДУНЕЯ і НИКОЛУ ЛЕЛИТ з села Кобаки, повіт Косів, Гал. Хтоби про них знав або вони самі, звольте зголоситись до: ILLA LAZARUK, Box S, Pantzer, P. O. Lake Wales, Florida 95-96

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 минут їзди від міста, в місті є 6 фабрик. Годиться успішно або половину до: 95-

T. J. HUCLEY & CO.,

329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

УНІВЕРСАЛ ІНДУСТРІЯЛ ДИСТРІБЮТИНГ КОМПАНІ повідомляє всіх Родимців, що її офіса перенесено з під 332 E. 14-ої улиці на Бродвей, 1416, Ню Йорк Сіти (Рум 513). Потребуємо ще 12 Сейлсманів. Платня від $25 і більше тижнево. Голосіться на тут поданому нову адресу: 1416 Broadway, New York City. 79-202

МЕБЛІ НА ПРОДАЖ, враз з пяном, тано, з причини виїзду. Голосіть ся між 7-ою а 8-ою годиною вечер до: ALEX STANISLAWEK, 3250 W Division St., Chicago, Ill. 95-97

НА ПРОДАЖ МЕБЛІ в добрім стані, дешево. Голосіться до: F. S. JAWORSKI, 79 Prospect Place, близько 6-ої свені, Brooklyn, N. Y. 94-95

НОВІ ПЕРЕПІСНІ КАРТКИ!

Накладом „Голос Правди" вийшли гарні перепісні картки Київські листівки з історією Києва. Книжочку написав Д. Антонович. Ціна серія має 16 карток, з книжочкою коштує 50 цент. Замовлення посилайте до: HOLOS PRAWDY, 119 E. 7th Street, New York, N. Y. 94-02

ФАРМИ!

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

140 акрів молочної фарми, з домом на 8кімнат і добрими будинками, урядівка земля, 40 акрів пасовиска, молодий сад з різними овочевими деревами. Ціна $5000, жадаєсь невелику готівку, решта на мортгідж. Се добра нагода для осіб, котрі хотять працювати і бути незалежними. Пишіть до: L. A. KOUKLE, Blairstown, N. J. 94-96

ФАРМИ! ФАРМИ!

Хто з Українців хотівби фарму малу невелику, прошу сейчас голоситись до мене може купити. Сам собі маю 4 фарми. Я не є агент а купую і продаю свої власні за малим заробком. Місцевість дуже красна, 29 миль від Нью Йорка, є тут фабрики які шукають штапуть. Хто купить малу фарму може у фабриці робити 8 годин, по 50 цент. на годину. Близько школи тут є українська церков і штори. Пишіть до: HARRY PANOK, Whippanny, N. J. Telephone 15-M. 94-95

БОГАТІ ФАРМИ ЗА ТАНІ ГРОШІ.

Фарма 112 акрів, дім на 9 кімнат, 11 корів, 2 коні, 250 курей, 10 чесні, ціла машинерія і возп, одна миля від міста. Ціна $3.900, готівки $1900.

Фарма 235 акрів, дім на 14 кімнат, 19 корів, 3 коні, 1 бугай, 3 коні, 300 курей, всі фарерські машинерія і возп. Ціна $6.000, готівки $3.000.

Голосіться до: 94-99

PISARKO & POKUTNY,

406 E. 5th Street, New York, N. Y.

ЗНАМЕНИТІ ФАРМИ.

1) Фарма 145 акрів, орної землі 90 акрів, решта лісу, 2 стодоли, 2 акри збіжа, 2 акри картофель, решта трава і сіно. Дім на 10 кімнат, 8 корів, 2 коні і упряж. Стадо курий, 1 свиня, 1 вепь, 1 культиватор, 1 оконішок, 1 косярка, 1 граблі, 25,000 трубки здорових дерев в лісі. Всяка машинерія груба і дрібна. З цілим зборов і інвентарем. Гонові ріки також на продаж. Забудованне велике і добре. 3 міля від міста. Ціна $3500, вплати $1800.

2) Фарма 110 акрів, в тім 98 орної землі, решта лісу. 28 акрів зібжа, 5 акрів картофель, 4 акрів корн, 9 пів траву, 5 акрів татарки, 2 акри жита, решта трава. Дім на 7 кімнат, 4 корів, 2 коні, 120 курей старих, 14 свиней молодих, 1 віджай, 1 свинк, 1 вепь, 3 культиватори, 2 машини до корн, 1 оконівач, 1 косярка, 1 граблярка, 3 цілим зборов і інвентарем. Продає причини виїзду до краю. Фарми в стейтах Ню Йорку і в Ню Джерзи. Ціна $4500, вплати $2000. Пишіть до:

F. KOSINSKI і M. STROM,

127 Elizabeth Ave., Elizabeth, N. J.

Телефон: Elizabeth 4418. 94-200

КОЗАЦЬКЕ СВЯТАННЯ

на три дні

ЦІНА 25 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,

30 East 7th Street, New York, N. Y.

ВАСИЛЬ і МАРІЯ МУЗИКА
Українські Погребники

Без різниці в котрій сторони Шікаго ся оказавші женщина, телефонуйте до МУЗИКИ і заховайте гроші. 38пси-

2231 W. Chicago Ave.

Телефон: Seeley 4202